

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 19

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Dar a venit aici momentul să vorbesc despre mama: oricum l-am amânat prea multă vreme. L-am amânat tocmai pentru că importanța mamei în formarea mea a fost decisivă. [...]

Mama s-a născut în cantonul Vaud, într-una din cele mai frumoase zone geografice ale lumii, așa-zisa „Riviera elvețiană” care privește, dincolo de Lacul Léman, spre Alpii Savoiei. De nenumărate generații, strămoșii ei au trăit pe acel pământ aspru și luminos, alternativ muncind și contemplându-l. Perfecta organizare a arhivelor elvețiene permite oricui să-și regăsească numele stră-stră-străbunicilor, chiar dacă e vorba de familii fără legătură cu aristocrația. [...] Urcând pe linia celor patru bunici ai mamei, îi găsesc ca locuitori în această regiune vreme de trei sau patru secole, unii chiar, ne spune un dicționar, începând din secolul al XV-lea. Când am încercat să regăsim urma bunicilor noștri de pe malul Dunării, n-am putut urca mai sus de trei generații. Arhivele primăriilor sau bisericilor nu ne pot spune mai nimic: ba au ars, ba au fost turcii sau bulgarii, sau cine mai știe cine. [...]

Era, când a sosit aici, o ființă veselă, activă și independentă. Făcuse studii mai serioase decât alte tinere din generația ei, nemulțumindu-se cu un simplu pension: absolvise în 1908 cursul superior al Liceului din Lausanne, cu un program echivalent cu cel al claselor de băieți. Cărțile ei solid legate în pânză, manualele de literatură, botanică sau istorie m-au impresionat totdeauna prin cuprinderea și amănunțimea lor. Dar părinții ei muriseră tineri și la șaptesprezece ani mama a rămas orfană, cu doi frați mai mici. Cu atât mai mult, dar și conform unui obicei răspândit în vremea aceea printre fetele care primiseră o educație burgheză, ea s-a oferit prin școală, la sfârșitul liceului, să plece ca institutoare de limba franceză într-o familie aristocratică germană: baronul von Putkammer era guvernatorul Alsaciei și Lorenei, dependente pe atunci de coroana imperială prusacă. Mama a rămas acolo doi ani. Experiențele de acest fel erau văzute în mediul ei ca un prilej de a-ți lărgi formația socială, cultura și, oricum, de a pune și un ban deoparte. La întoarcerea în Elveția s-ar fi putut mărita sau ar fi rămas lângă o mătușă bogată și fără copii, care o adoptase. Dar firea mamei se împăca greu cu acest gen de viață monoton; dorința de a vedea și a cunoaște cât mai multe a făcut-o să pornească iar, spre altă țară, având de data asta și o motivație mai adâncă și mai generoasă: bunica ei din partea tatălui, care o adora și care o botezase, rămăsese lipsită de sprijin material, iar rudele bogate din partea mamei nu se socoteau nicidecum obligate s-o ajute. Poate că n-aș fi aflat și nici n-aș fi înțeles toate acestea dacă ele n-ar fi fost înscrise, odată cu menționarea mandatelor trimise de mama, în jurnalul acelei străbunici: un text de familie tulburător, ținut vreme de treizeci de ani, o mărturie de o delicatețe și o autenticitate fără preț. Și încotro a hotărât din nou să plece viitoarea institutoare a unei fetițe de doisprezece ani, ea însăși fiind abia de douăzeci? La... București, unde avea să stea aproape cinci ani.

Annie Bentoiu, *Timpul ce ni s-a dat. Memorii 1944 – 1947*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *lipsită de sprijin material*. **6 puncte**
2. Menționează sursa din care află autoarea despre situația dificilă a străbunicii sale, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează proveniența bunicilor paterni, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care mama autoarei alege să fie institutoare. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, opțiunile educaționale ale tinerelor din generația mamei autoarei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă alegerile profesionale sunt influențate sau nu de evenimentele din viața personală, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Timpul ce ni s-a dat. Memorii 1944 – 1947* de Annie Bentoiu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Mă întreb: de ce nu însemn eu faptele Isabelei cu vorbele Isabelei? Poate pentru că vorbește prea mult. Iar în fața acestui caiet nu mi le amintesc. Astăzi am fost chiar uimit că, după o dimineață petrecută împreună, sunt incapabil să scriu aici ce a vorbit. Gândurile – cu ajutorul gândurilor mele – le cunosc, înțeleg ce spune Isabel, dar nu știu cum le spune. Probabil se folosește de exclamații; iar povestirile ei sunt prea frumoase ca să mi le amintesc; sau sunt atât de personale, încât scrisul meu nedibaci nu izbutește să le păstreze. Astăzi, Isabel mi-a povestit copilăria ei la Simla. Și-a început școala la călugărițe. A avut o prietenă care acum se află în Scotland. Prietena era întotdeauna bolnavă, era palidă. Încerc iarăși să surprind o formă precisă, un trup cu o anumită lumină și un suflet cu anumite margini. Și să fie aceasta Isabel. Iar alături de ea, prietena bolnavă. Nu izbutesc s-o văd. Unde e Isabel, sub brazii aleiilor din Simla?

Mircea Eliade, *Isabel și apele diavolului*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi sau lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.